

EUROPOS CENTRINIS BANKAS

EUROPOS CENTRINIO BANKO GAIRĖS

2006 m. liepos 24 d.

dėl banknotų keitimo po neatšaukiamo valiutų kursų nustatymo įvedant eurą

(ECB/2006/10)

(2006/549/EB)

EUROPOS CENTRINIO BANKO VALDANČIOJI TARYBA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 106 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdama į Europos centrinių bankų sistemos ir Europos centrinio banko statutą, ypač į jo 52 straipsnį,

kadangi:

- (1) Statuto 52 straipsnis reikalauja, kad Valdančioji taryba imtųsi reikiamų priemonių užtikrinti, jog dalyvaujančių valstybių narių nacionaliniai centriniai bankai (NCB) banknotus, kurių valiutų kursai yra neatšaukiamai nustatyti, keistų pagal jų atitinkamas nominalias vertes. Šios priemonės apima naujos dalyvaujančios valstybės narės banknotų keitimą: a) į eurų banknotus ir monetas; arba b) įskaitant lėšas į sąskaitą. Priešingai, kai naujoje dalyvaujančioje valstybėje narėje yra pereinamasis laikotarpis, tai tuo laikotarpiu šios priemonės vietoj to apims banknotų keitimą: a) į tos naujos dalyvaujančios valstybės narės nacionalinę valiutą; arba b) įskaitant lėšas į sąskaitą.
- (2) 1998 m. gegužės 3 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 974/98 dėl euro įvedimo ⁽¹⁾ numato skirtingą galimą grynųjų pinigų tvarką valstybėms narėms, įsivedančioms eurą. Šios gairės užtikrina, kad naujų dalyvaujančių valstybių narių banknotų keitimas gali vykti nepriklausomai nuo to, kuri nacionalinė grynųjų pinigų keitimo tvarka pasirinkta.
- (3) Tam tikros banknotų kategorijos, tokios kaip labai sugadinti banknotai ir banknotai, kurie buvo pažymėti vykdančios nacionalines žymėjimo programas siekiant palengvinti ir apsaugoti nacionalinių banknotų išėmimą iš apyvartos, paprastai yra netinkami keitimui ir dėl to nekeičiami pagal šias gaires.
- (4) Tuo atveju, jeigu naujoje dalyvaujančioje valstybėje narėje yra pereinamasis laikotarpis, priemonių pagal šias gaires

trukmė toje valstybėje narėje bus ilgesnė, kadangi bus atsižvelgta į šį laikotarpį, nors toks pereinamasis laikotarpis neturėtų pratęsti kitų naujų dalyvaujančių valstybių narių banknotų keitimo laikotarpio,

PRIĖMĖ ŠIAS GAIRĖS:

1 straipsnis

Apibrėžimai

Šiose gairėse:

- „dalyvaujanti valstybė narė“ reiškia eurą įsivedusią valstybę narę,
- „nauja dalyvaujanti valstybė narė“ reiškia dalyvaujančią valstybę narę, įsivedusią eurą, tačiau kurioje eurų banknotai ir monetos nėra vienintelė teisėta mokėjimo priemonė,
- „euro įvedimo data“ reiškia datą, kai įsigalioja tam tikrai valstybei narei taikomos išlygos panaikinimas pagal Sutarties 122 straipsnio 2 dalį,
- „dvigubos apyvartos laikotarpis“ reiškia laikotarpį tarp grynųjų pinigų keitimo dienos tam tikroje naujoje dalyvaujančioje valstybėje narėje ir paskutinės dienos, kurią tos naujos dalyvaujančios valstybės narės nacionalinė valiuta gali būti naudojama kaip teisėta mokėjimo priemonė lygia-grečiai su euru,
- „grynųjų pinigų keitimo data“ reiškia datą, kai eurų banknotai ir monetos įgyja teisėtos mokėjimo priemonės statusą tam tikroje naujoje dalyvaujančioje valstybėje narėje,
- „nacionalinė valiuta“ reiškia naujos dalyvaujančios valstybės narės banknotus ir monetas, kuriuos tos valstybės narės kompetentinga institucija išleido prieš euro įvedimo datą,

⁽¹⁾ OL L 139, 1998 5 11, p. 1. Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 2169/2005 (OL L 346, 2005 12 29, p. 1).

- „naujos dalyvaujančios valstybės narės banknotai“ reiškia banknotus, išleistus naujos dalyvaujančios valstybės narės NCB, kurie buvo teisėta mokėjimo priemonė dieną prieš euro įvedimo datą ir kurie pateikiami keitimui kitam NCB arba jo paskirtam keitimo atstovui,
- „pereinamasis laikotarpis“ reiškia ilgiausiai trejų metų laikotarpį, prasidedantį euro įvedimo dieną 00.00 val. (vietos laiku) ir pasibaigiantį grynųjų pinigų keitimo dieną 00.00 val. (vietos laiku),
- „Eurosistemos NCB“ reiškia dalyvaujančios valstybės narės NCB (įskaitant naujos dalyvaujančios valstybės narės NCB),
- „nominali vertė“ reiškia vertę, gaunamą taikant perskaičavimo kursą, ES Tarybos patvirtintą pagal Sutarties 123 straipsnio 4 dalį, be pirkimo ir pardavimo kursų skirtumo,
- „žymėjimas“ reiškia banknotų identifikavimą išskirtiniu ir specifiniu simboliu, pavyzdžiui, perforatoriumi išpaustomis skylutėmis, vykdant nacionalinę žymėjimo programą siekiant palengvinti ir apsaugoti naujos dalyvaujančios valstybės narės banknotų, kuriuos tos valstybės narės kompetentinga institucija išleido iki euro įvedimo dienos, išėmimą iš apyvartos.

2 straipsnis

Įsipareigojimas keisti nominalia verte

1. Eurosistemos NCB bent vienoje nacionalinės teritorijos vietovėje, patys arba per savo paskirtą atstovą, užtikrina, kad naujos dalyvaujančios valstybės narės banknotai gali būti arba: i) keičiami į eurų banknotus ir monetas; arba ii) pagal pageidavimą, įskaitomi į sąskaitą, turimą įstaigoje, kuri atlieka keitimą, jeigu valstybės narės, kurioje vyksta keitimas, nacionalinės teisės aktai numato šią galimybę. Abiem atvejais keičiama atitinkama nominalia verte.
2. Jeigu naujoje dalyvaujančioje valstybėje narėje yra pereinamasis laikotarpis, tuo laikotarpiu 1 dalies nuostatos taikomos tos naujos dalyvaujančios valstybės narės NCB, išskyrus tai, kad pagal i papunktį keičiama į tos valstybės narės nacionalinę valiutą, o ne į eurų banknotus ir monetas.
3. Eurosistemos NCB gali apriboti naujų dalyvaujančių valstybių narių banknotų skaičių ir (arba) bendrą jų vertę, kurią jie yra pasirenkę priimti iš bet kurios šalies:

- i) už bet kurį sandorį; arba
- ii) bet kurią vieną dieną,

suma tarp 500 EUR ir 2 500 EUR, sumos lygiui skiriantis priklausomai nuo nacionalinės praktikos.

4. Eurosistemos NCB yra atsakingi už naujos dalyvaujančios valstybės narės banknotų, kuriuos jie keičia pagal šias gaires, repatrijavimą į valstybės narės, kurioje minėti banknotai buvo išleisti, NCB.

3 straipsnis

Keitimui netinkami banknotai

Labai sugadinti naujos dalyvaujančios valstybės narės banknotai yra netinkami keitimui pagal šias gaires. Konkrečiai, banknotas yra netinkamas keitimui, jeigu jis susideda iš daugiau nei dviejų to paties banknoto dalių, sujungtų tarpusavyje, ar buvo apgadintas prietaisais, saugančiais nuo vagysčių. Be to, banknotas yra netinkamas keitimui, jeigu jis buvo pažymėtas arba buvo apgadintas taip, kad neįmanoma patikrinti jo žymėjimo.

4 straipsnis

Priemonių pagal šias gaires trukmė

1. Tiems naujos dalyvaujančios valstybės narės banknotams, kurie yra tinkami keitimui, 2 ir 3 straipsnių reikalavimai taikomi:

- a) nuo tos naujos dalyvaujančios valstybės narės euro įvedimo datos;
- b) iki tol, kol bus pakeisti visi tokie banknotai, pateikti keitimui prieš pasibaigiant dviejų mėnesių terminui po naujos dalyvaujančios valstybės narės grynųjų pinigų keitimo dienos.

2. Jeigu tam tikroje naujoje dalyvaujančioje valstybėje narėje yra ilgesnis nei du mėnesiai dvigubos apyvartos laikotarpis, tai 1 dalies b punkte nurodytas laikotarpis yra ilgiausias iš visų naujų dalyvaujančių valstybių narių, numačiusių tą pačią euro įvedimo datą, kaip ir tam tikra dalyvaujanti valstybė narė, dvigubos apyvartos laikotarpių.

3. Priemonių pagal šias gaires trukmė yra tokia pati visoms naujomis dalyvaujančioms valstybėms narėms, numačiusioms tą pačią euro įvedimo datą. Trukmė yra lygiavertė ilgiausiai trukmei, gaunamai taikant 1 ir 2 dalis. Pereinamojo laikotarpio buvimas tam tikroje naujoje dalyvaujančioje valstybėje narėje nepratęsia kitų naujų dalyvaujančių valstybių narių banknotų keitimo laikotarpio.

5 straipsnis

Įsigaliojimas

Šios gairės įsigalioja kitą dieną po jų paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

6 straipsnis

Adresatai

Šios gairės skirtos dalyvaujančių valstybių narių NCB.

Pasirašyta Frankfurte prie Maino, 2006 m. liepos 24 d.

ECB valdančiosios tarybos vardu
ECB pirmininkas
Jean-Claude TRICHET
